

IN MEMORIAM

Prof. dr. sc. Tonko Tabain
(1923. – 2010.)

Dana 30. ožujka 2010. umro je u svojem rodnome mjestu Veloj Luci prof. dr. sc. Tonko Tabain, dipl. ing. brodogradnje, dugogodišnji suradnik našeg časopisa. Rodio se 6. veljače 1923. u Veloj Luci, gdje je završio osnovnu i građansku školu. Od 1937. pohađao je u Splitu Srednju tehničku školu, brodstrojarski odsjek, i završio ju je 1941. godine.

Na Tehnički fakultet Sveučilišta u Zagrebu upisao se u rujnu 1946., a u srpnju 1952. diplomirao je na Odjelu za brodogradnju. Tad je započeo svoju dugu i plodnu karijeru posvećenu u potpunosti - brodu, moru i pomorstvu.

Od 1952. do 1959. godine radio je u Brodogradilištu „Split“ kao samostalni konstruktor, zatim kao šef grupe za teorijske proračune i šef Operativnoga ureda. Uz to predavao je Teoriju broda na Srednjoj tehničkoj školi u Splitu.

Od 1959. do 1962. godine bio je samostalni konstruktor u Upravi mornaričko-tehničkog instituta (UMTI) u Splitu, a 1963. godine bio je pomoćnikom načelnika odjeljenja u Institutu za brodogradnju u Zagrebu. Od 1963. do 1967. godine radio je u Institutu za brodsku hidrodinamiku kao načelnik Odjela za mjerenja na brodovima, a potom u Sektoru brodske hidrodinamike Brodarskog instituta kao šef grupe za valove i gibanja broda na valovima. Od 1979. godine vodeći je istraživač na tom području.

Godine 1972. počeo je predavati na poslijediplomskom studiju Fakulteta strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu predmete „Primjena spektralnih metoda u brodske hidrodinamici“ i „Gibanje broda na valovima“.

Odlikovan je Ordenom zasluga za narod sa srebrnom zvijezdom 1973. godine.

Godine 1975. izabran je za docenta u ugovornom odnosu na Fakultetu strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu za kolegij „Gibanje broda na valovima“.

U 1978. godine primio je Spomen-diplomu Hidrometeorološkog zavoda SR Hrvatske za uspješnu suradnju i zasluge na unapređenju pomorske meteorološke djelatnosti.

Godine 1983. izabran je za predsjednika Izvršnog odbora Društva za proučavanje i unapređenje

pomorstva Jugoslavije u Zagrebu. Iste godine izabran je za redovnog suradnika Znanstvenog savjeta za pomorstvo JAZU, a od 1986. obavljao je dužnost pročelnika V. Sekcije za brodogradnju.

Naučno vijeće Brodarskog instituta u Zagrebu dodijelilo mu je 1985. godine Zlatnu plaketu s poveljom kao priznanje za uspješan znanstvenoistraživački rad. Iste godine obranio je na Fakultetu strojarstva i brodogradnje Sveučilišta u Zagrebu doktorsku disertaciju pod naslovom „Predskazivanje valjanja malih brodova pri istovremenom djelovanju nepravilnih valova i vjetra“. Uskoro je potom izabran u znanstveno zvanje znanstvenog savjetnika i u zvanje redovitog profesora za znanstveno područje brodogradnje, znanstvena disciplina „Hidrodinamika plovni objekata“.

U okviru Zavoda za brodogradnju i pomorsku tehniku Fakulteta strojarstva i brodogradnje u Zagrebu, predavao je predmete „Teorija pomorstvenosti“ i „Osnove oceanografije“ do 15. listopada 1988., kad mu je, po sili zakona, prestao radni odnos radi odlaska u mirovinu. Nastavio je predavati na polijediplomskom studiju istog fakulteta kolegije: „Vjerojatnost – procesi - statistika“, „Teorija pomorstvenosti“, „Pomorstvenost u osnivanju broda“, „Upravljivost plovni objekata“ i „Znanstveno istraživački rad u brodogradnji“.

Od 1989. do 1992. godine profesor je na Pomorskom fakultetu u Dubrovniku, gdje je predavao kolegije „Tehnička mehanika“ I. i II.

Tonko Tabain cijeli se svoj život, u doslovnom smislu, bez stanke, od završetka fakulteta pa sve do trenutka smrti, bavio odnosima broda i mora, gibanja broda na moru, gibanja broda na valovima i, općenito, valovima i vjetrovima - dakle pomorstvom u svoj njegovoj punini. Bio je pasionirani istraživač s naglašenom vokacijom za naše Jadransko more, što je, među ostalim, rezultiralo „Tabainovim spektrom“ vjetrova i valova za Jadran. To je, vjerojatno, i posljedica njegova stalnog dosluha s rodnim mu otokom.

Josip Lovrić
glavni urednik